

ZAWIADOMIENIE KOMISJI

Pytania i odpowiedzi dotyczące wdrażania przepisów UE dotyczących dealkoholizacji win

(C/2024/694)

Niniejszy dokument zawiera odpowiedzi techniczne na pytania otrzymane przez służby Komisji i omówione z ekspertami z państw członkowskich w związku ze stosowaniem przepisów dotyczących dealkoholizacji win.

Niniejszy dokument ma na celu wsparcie organów krajowych i przedsiębiorstw w stosowaniu przepisów UE. Do dokonywania obowiązującej wykładni prawa Unii upoważniony jest jedynie Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

- 1) **Jako ograniczenie rozumiemy drugie zdanie następującego przepisu: „Stosowane procesy dealkoholizacji nie mogą powodować wad organoleptycznych w produkcji sektora wina. Eliminacja etanolu z produktu sektora wina nie może być prowadzona w połączeniu ze zwiększaniem zawartości cukru w moszczu winogronowym”. (Rozporządzenie (UE) nr 1308/2013 ⁽¹⁾, załącznik VIII część I sekcja E).**

Ještěmy tego samego zdania. Współprawodawcy wprowadzili ten przepis, ponieważ początkowe zwiększanie zawartości alkoholu w winie poprzez wzbogacanie moszczu, a następnie usuwanie alkoholu w drodze dealkoholizacji okazało się nielogiczne. Jest to również zgodne z dokumentem 3.5.16 zawartym w Kodeksie praktyk enologicznych OIV.

- 2) **Na pierwszy rzut oka wydaje się logiczne, że eliminacja etanolu z produktu sektora wina nie może być prowadzona w połączeniu ze zwiększaniem zawartości cukru w moszczu winogronowym. Nie istnieje jednak jeszcze rynek dla tych win (na początku 2022 r.). W związku z tym producenci musieliby czekać na następne zbiory, ponieważ większość wina podstawowego produkowanego w Niemczech jest wzbogacona.**

Zgadzamy się z tą analizą w odniesieniu do konkretnego przypadku przedstawionego w pytaniu. Jeżeli od zbiorów w 2021 r. nie będzie wina podstawowego produkowanego bez wzbogacania, produkcja win odalkoholizowanych w latach 2021–2022 nie byłaby możliwa. Możliwość ta urzeczywistniłaby się dopiero od zbiorów w 2022 r. Obowiązkiem producentów wina jest coroczne programowanie produkcji w odpowiedzi na popyt rynkowy.

- 3) **Być może jednak będziemy musieli odczytywać ten przepis w następujący sposób: „Eliminacja etanolu z produktu sektora wina nie może być prowadzona w połączeniu ze zwiększaniem zawartości cukru w moszczu winogronowym”, ale może być przeprowadzana w połączeniu ze zwiększaniem zawartości cukru w winogronach lub młodym winie w trakcie fermentacji. (Uzasadnienie: a) moszcz winogronowy i młode wino w trakcie fermentacji są różnymi kategoriami produktów sektora wina ze względu na część II załącznika VII do rozporządzenia o wspólnej organizacji rynków produktów rolnych, oraz b) moszcz winogronowy i winogrona są różnymi kategoriami produktów sektora wina zgodnie z załącznikiem I do rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/934 ⁽²⁾).**

Część I sekcja E akapit drugi załącznika VIII do rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 zawiera zakaz dealkoholizacji w przypadku wzbogacania moszczu winogronowego. W istocie nie odniesiono się w niej do dodawania cukru (lub moszczu) do winogron lub młodego wina w trakcie fermentacji w celu wzbogacania.

W związku z tym pojawia się jednak pytanie, czy wzbogacanie winogron lub młodych win w trakcie fermentacji byłoby zgodne z duchem powyższych przepisów.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 922/72, (EWG) nr 234/79, (WE) nr 1037/2001 i (WE) nr 1234/2007 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 671, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj>).

⁽²⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/934 z dnia 12 marca 2019 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do obszarów uprawy winorośli, w przypadku których zawartość alkoholu może być zwiększona, dozwolonych praktyk enologicznych i ograniczeń mających zastosowanie do produkcji i konserwowania produktów sektora win, minimalnej zawartości alkoholu w odniesieniu do produktów ubocznych oraz ich usuwania, a także publikacji dokumentów OIV (Dz.U. L 149 z 7.6.2019, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/934/oj).

Zdaniem służb Komisji nie wydaje się, aby miało to miejsce, ponieważ uzasadnienie powyższego przepisu, tj. wyłączenie praktyk enologicznych o sprzecznych celach, nie przemawia za taką interpretacją.

- 4) **Komisja wskazała, że mieszanie wina z winem odalkoholizowanym w celu produkcji częściowo odalkoholizowanego nie jest dozwolone, ponieważ nie jest ono wymienione w sekcji E załącznika VIII do rozporządzenia o wspólnej organizacji rynków produktów rolnych. Czy jednak proces ten można uznać za kupażowanie? Art. 7 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2019/934 stanowi bowiem, że „kupażowanie” oznacza mieszanie win lub moszczu o różnym pochodzeniu, uzyskanych z różnych odmian winorośli, pochodzących z różnych lat zbioru lub z odmiennych kategorii win lub moszczu. W przepisach rozporządzenia o wspólnej organizacji rynków produktów rolnych wina odalkoholizowane i częściowo odalkoholizowane zaklasyfikowano do ogólnej kategorii win. Wydaje się zatem, że można uznać, iż mieszanie wina z winem odalkoholizowanym (na przykład z innego roku zbiorów) mogłoby równać się z kupażowaniem. Czy Komisja mogłaby potwierdzić lub odrzucić tę interpretację?**

Zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1308/2013, aby móc wprowadzać do obrotu wino jako „częściowo odalkoholizowane”, muszą być spełnione następujące warunki:

1. Wino podstawowe (przed dealkoholizacją) musi posiadać wszystkie cechy charakterystyczne jednej z kategorii produktów sektora wina określonych w części II pkt 1 i 4–9 załącznika VII do tego rozporządzenia;
2. Zawartość alkoholu w produkcie końcowym musi wynosić więcej niż 0,5 % i mniej niż 8,5 % lub 9 % w przypadku win, o których mowa w części II pkt 1 załącznika VII do tego rozporządzenia;
3. W celu zmniejszenia zawartości alkoholu w winie podstawowym należy przeprowadzić proces dealkoholizacji;
4. Określenie „częściowo odalkoholizowany” musi towarzyszyć nazwie produktu na etykiecie.

W przypadku gdy partia wina całkowicie odalkoholizowanego zostaje zmieszana z partią wina nieodalkoholizowanego, powstały napój alkoholowy można nazwać „winem”, jeżeli zawartość alkoholu jest równa lub większa niż 8,5–9 %, ponieważ można to uznać za mieszanie lub kupażowanie.

Jeżeli natomiast zawartość alkoholu w otrzymanym napoju jest niższa niż 8,5–9 %, napój ten nie może być nazywany „winem”, ponieważ nie została osiągnięta minimalna zawartość alkoholu dla wina. Nie można go również nazwać „winem częściowo odalkoholizowanym”, ponieważ zmniejszenie zawartości alkoholu jest skutkiem mieszania, a nie częściowej dealkoholizacji (zob. warunek 3 powyżej).

Mieszania i kupażowania nie należy wykorzystywać do obchodzenia przepisów dotyczących dealkoholizacji i wprowadzania do obrotu mieszanki wina i wina odalkoholizowanego jako „wino częściowo odalkoholizowane”, co ma na celu wyprodukowanie wina częściowo odalkoholizowanego bez uciekania się do procesu dealkoholizacji. Jak wspomniano powyżej, mające zastosowanie przepisy UE nie zezwalają na przeprowadzenie takiej operacji. Produkt powstały w wyniku takiego mieszania mógłby zostać wprowadzony do obrotu tylko pod warunkiem, że nie zostałby oznakowany jako „wino częściowo odalkoholizowane”, a konsument zostałby odpowiednio poinformowany o właściwościach tego produktu zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1169/2011 w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności⁽³⁾ (rozporządzenie w sprawie informacji o żywności), a w szczególności jego art. 7.

Z drugiej strony produkt uzyskany w wyniku mieszania partii wina częściowo odalkoholizowanego z inną partią wina częściowo odalkoholizowanego można by nazwać „winem częściowo odalkoholizowanym”, ponieważ stanowi kupaż win, które zostały częściowo odalkoholizowane.

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011 r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1924/2006 i (WE) nr 1925/2006 oraz uchylenia dyrektywy Komisji 87/250/EWG, dyrektywy Rady 90/496/EWG, dyrektywy Komisji 1999/10/WE, dyrektywy 2000/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady, dyrektyw Komisji 2002/67/WE i 2008/5/WE oraz rozporządzenia Komisji (WE) nr 608/2004. Tekst mający znaczenie dla EOG (Dz.U. L 304 z 22.11.2011, s. 18, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1169/oj>).

5) **W odniesieniu do przepisów dotyczących win musujących:**

a. **Dlaczego nie można produkować niskoalkoholowego wina musującego w procesie drugiej fermentacji alkoholowej wina odalkoholizowanego?**

Druga fermentacja alkoholowa prowadzi do produkcji nie tylko dwutlenku węgla, ale również etanolu. Przy obecnych rodzajach fermentujących drożdży dodanie tirage liqueur do całkowicie odalkoholizowanego wina musującego prawdopodobnie doprowadziłoby zatem do powstania wina musującego, którego rzeczywista zawartość alkoholu przekraczałaby 0,5 %, a zatem byłoby niezgodne z definicją „wina odalkoholizowanego”. Produkt końcowy nie mógłby zatem być oznakowany jako „wino odalkoholizowane”, ale najprawdopodobniej wchodziłby w zakres definicji „wina częściowo odalkoholizowanego” i powinien być oznakowany właśnie w ten sposób.

b. **Dlaczego nazywanie produktu „odalkoholizowanym winem musującym” jest zgodne z prawem, mimo że dealkoholizacja wina musującego nie jest możliwa?**

Zgodnie z obowiązującymi ramami prawnymi możliwe jest wytwarzanie odalkoholizowanych gazowanych win musujących z wykorzystaniem odalkoholizowanego wina podstawowego, do którego dodano dwutlenek węgla z zewnątrz.

Dostępne techniki dealkoholizacji nie zapewniają jednak obecnie możliwości usuwania etanolu z win musujących przy jednoczesnym utrzymaniu ich zawartości dwutlenku węgla. Ponadto obecnie stosowane techniki fermentacji nie umożliwiają przeprowadzenia drugiej fermentacji bez powstania alkoholu. Niemniej jednak innowacje mogą zmienić tę sytuację w przyszłości. Istnieją już ramy prawne, aby zachęcić podmioty w sektorze wina do opracowania niezbędnych innowacji w zakresie technik dealkoholizacji. Zob. również odpowiedź na pytanie 5a.

6) **Nie zrozumieliśmy, czy ramy prawne ustanowione rozporządzeniem (UE) 2021/2117⁽⁴⁾ są wystarczające, czy też w nadchodzących miesiącach Komisja będzie pracować nad zmianą prawa wtórnego (rozporządzenie delegowane (UE) 2019/33⁽⁵⁾).**

W szczególności powtarzające się pytanie ze strony przedsiębiorstw dotyczy tego, czy wino odalkoholizowane może zawierać na etykiecie nieobowiązkowe oznaczenie rocznika lub odmiany.

Innymi słowy, czy z punktu widzenia zasady etykietowania należałoby przyjąć zasadę, że uzyskany produkt (odalkoholizowany lub częściowo odalkoholizowany) posiada wszystkie właściwości i odnoszą się do niego te same terminy co w przypadku wina podstawowego (np. rocznik „2020”, odmiana „Pinot Grigio”), stosując przepisy obowiązującego rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/33, czy też sposób, w jaki elementy te są przedstawiane na produktach odalkoholizowanych, będzie szczegółowo określony w przepisach prawa wtórnego?

Komisja nie przygotowuje prawodawstwa wtórnego dotyczącego win odalkoholizowanych, również w odniesieniu do etykietowania. Zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1308/2013, zmienionym rozporządzeniem (UE) 2021/2117, na etykietach win częściowo odalkoholizowanych i całkowicie odalkoholizowanych konieczne będzie wskazanie kategorii wina, któremu towarzyszą odpowiednio określenia „częściowo odalkoholizowane” i „odalkoholizowane”. Pozostałe przepisy dotyczące etykietowania określone w rozporządzeniu (UE) nr 1308/2013 i rozporządzeniu delegowanym (UE) 2019/33 pozostają ważne i mają zastosowanie do odalkoholizowanych produktów sektora wina. W związku z tym możliwe będzie umieszczenie na etykiecie danych szczegółowych, takich jak rocznik lub nazwa odmiany, jeżeli spełnione są warunki mające zastosowanie do tych danych szczegółowych. Należy wziąć pod uwagę, że w przypadku braku przepisów szczegółowych określonych w przepisach sektorowych dotyczących wina zastosowanie mają przepisy ogólne dotyczące etykietowania i prezentacji określone w rozporządzeniu (UE) 1169/2011.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2117 z dnia 2 grudnia 2021 r. zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 ustanawiające wspólną organizację rynków produktów rolnych, (UE) nr 1151/2012 w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych, (UE) nr 251/2014 w sprawie definicji, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych aromatyzowanych produktów sektora wina i (UE) nr 228/2013 ustanawiające szczególne środki w dziedzinie rolnictwa na rzecz regionów najbardziej oddalonych w Unii Europejskiej (Dz.U. L 435 z 6.12.2021, s. 262, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2117/oj>).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/33 z dnia 17 października 2018 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do wniosków o objęcie ochroną nazw pochodzenia, oznaczeń geograficznych i określeń tradycyjnych w sektorze wina, procedury zgłaszania sprzeciwu, ograniczeń stosowania, zmian w specyfikacji produktu, unieważnienia ochrony oraz etykietowania i prezentacji (Dz.U. L 9 z 11.1.2019, s. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/33/oj).

- 7) **Rozporządzenie to stanowi, że określenia „odalkoholizowany” i „częściowo odalkoholizowany” mają towarzyszyć nazwom niektórych kategorii produktów sektora wina (jak np. wino, wino musujące, wino półmusujące itp.), jeżeli posiadają one określone cechy charakterystyczne.**

Podmioty sektora wina pytają, czy potrzebne są inne nazwy handlowe (np. wino bezalkoholowe, „alcohol free wine” w języku angielskim, „alkoholfreier Wein” w języku niemieckim), czy mogą one być stosowane jako uzupełnienie (lub zastępstwo) terminów określonych w rozporządzeniu, czy też nadal będą one musiały zostać uregulowane w prawie wtórnym?

Zgodnie z art. 118 akapit drugi rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 etykietowanie produktów, o których mowa w załączniku VII część II pkt 1–11, 13, 15 i 16, nie może być uzupełniane określeniami innymi niż określenia przewidziane w tym rozporządzeniu, chyba że te określenia spełniają wymogi rozporządzenia (UE) nr 1169/2011. Stosowanie terminów takich jak „bez alkoholu”, „wolny od alkoholu” lub „alkoholfrei” jako dodatkowych danych szczegółowych w odniesieniu do wina całkowicie odalkoholizowanego zawierającego 0 % alkoholu można zasadniczo uznać za zgodne z art. 7 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 i ewentualnymi odpowiednimi przepisami krajowymi stosowanymi zgodnie z art. 4 ust. 4 ⁽⁶⁾ rozporządzenia (WE) nr 1924/2006 w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności ⁽⁷⁾. Należy podkreślić, że wszelkie dodatkowe dane dotyczące etykietowania dostarczane dobrowolnie przez podmioty powinny zawsze być zgodne z wymogami rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, w szczególności z wymogami określonymi w jego art. 36 i 37. Między innymi dodatkowe elementy oznakowania na etykietach podawane dobrowolnie nie mogą wprowadzać konsumenta w błąd, nie mogą być niejednoznaczne ani mylące oraz muszą być, w stosownych przypadkach, oparte na odpowiednich danych naukowych. Ponadto nie można prezentować takich informacji ze szkodą dla przestrzeni dostępnej do prezentacji obowiązkowych informacji na temat żywności. W tych warunkach uznaje się zatem, że możliwe byłoby dodanie takich określeń na etykietach win całkowicie odalkoholizowanych (0 % alkoholu), ale nie zastąpienie określenia „odalkoholizowany”, który jest obowiązkowym określeniem dla takich win.

- 8) **W odniesieniu do praktyk enologicznych Komisja wyjaśniła, że obecnie jedynymi dozwolonymi praktykami enologicznymi są praktyki przewidziane aktualnie w obowiązujących przepisach UE (rozporządzenie (UE) nr 1308/2013 i rozporządzenie delegowane (UE) 2019/934).**

Czy oznacza to, że praktyki te można stosować nie tylko w odniesieniu do „wina podstawowego” wykorzystywanego do dealkoholizacji, ale również po uzyskaniu odalkoholizowanego lub częściowo odalkoholizowanego produktu?

Dla przykładu: w części D dodatku 10 do rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/934 uregulowano maksymalne poziomy i warunki słodzenia win. Jeżeli rozporządzenie przewiduje, że słodzenie win jest dozwolone w określony sposób, czy można stwierdzić, że praktyka ta może być również stosowana – na takich samych warunkach jak te określone w części D dodatku 10 – na odalkoholizowanym lub częściowo odalkoholizowanym produkcie?

Nowe przepisy dotyczące dealkoholizacji nie zakazują stosowania istniejących dozwolonych praktyk enologicznych po dealkoholizacji. Niektóre z nich (np. słodzenie, dodawanie CO₂) mogą być przydatne do poprawy jakości win częściowo lub całkowicie odalkoholizowanych.

Ponadto nic w nowych przepisach nie wyklucza możliwości dealkoholizacji produktów sektora wina, które przed dealkoholizacją nadal zawierają pewną ilość niesfermentowanych cukrów, o ile takie produkty wina podstawowego spełniają wymogi mające zastosowanie do ich kategorii. Innymi słowy, można wyprodukować wino słodkie lub półsłodkie (bez wzbogacania) poprzez zaprzestanie fermentacji. Jeżeli wino to zostanie następnie odalkoholizowane, naturalne pozostające w nim cukry mogą zrównoważyć podwyższoną kwasowość wynikającą z dealkoholizacji.

⁽⁶⁾ „Z braku szczegółowych przepisów wspólnotowych dotyczących oświadczeń żywieniowych odnoszących się do niskiego stężenia alkoholu, zmniejszonej zawartości lub nieobecności alkoholu w napojach, które normalnie zawierają alkohol, zastosowanie mogą mieć właściwe przepisy krajowe, zgodnie z postanowieniami Traktatu”.

⁽⁷⁾ Rozporządzenie (WE) nr 1924/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie oświadczeń żywieniowych i zdrowotnych dotyczących żywności (Dz.U. L 404 z 30.12.2006, s. 9, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2006/1924/oj>).

- 9) ***Jaka jest zależność między tolerancją dopuszczoną w celu wskazania rzeczywistej zawartości alkoholu, tj. 0,5 % obj. (i 0,8 % w przypadku produktów sektora wina objętych ochroną nazwą pochodzenia lub ochronionym oznaczeniem geograficznym przechowywanych w butelkach przez ponad trzy lata, win musujących, gatunkowych win musujących, gazowanych win musujących, win półmusujących, gazowanych win półmusujących i win likierowych i win z przejrzałych winogron) a maksymalnymi poziomami zawartości alkoholu określonymi w odniesieniu do win odalkoholizowanych i częściowo odalkoholizowanych?***

Art. 44 akapit trzeci rozporządzenia delegowanego (UE) 2019/33 stanowi, że rzeczywista zawartość alkoholu podana na etykiecie nie może różnić się od zawartości wynikającej z analizy o więcej niż 0,5 % (lub 0,8 %) obj. Tolerancja ta odnosi się jedynie do różnicy między zawartością alkoholu podaną na etykiecie a rzeczywistą zawartością alkoholu określoną w drodze analizy. Przepis ten, dotyczący tolerancji wartości podanych na etykiecie, ma zastosowanie do etykietowania wszystkich rodzajów win, w tym win odalkoholizowanych i częściowo odalkoholizowanych, w granicach maksymalnych poziomów określonych w odniesieniu do każdej kategorii lub rodzaju produktu sektora wina. W związku z tym tolerancji nie należy stosować w celu obejścia wymogów w zakresie maksymalnych poziomów zawartości alkoholu mających zastosowanie do każdej kategorii lub rodzaju produktu sektora wina, jak określono w części II pkt 1 i 4–9 załącznika VII do rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 oraz w art. 119 ust. 1 lit. a) pkt (i) i (ii) tego rozporządzenia.

Na przykład wino odalkoholizowane zawierające 0,2 % alkoholu – co stwierdzono metodą analizy – lecz oznakowane jako „0 %”, jeżeli liczbę zaokrąglono w dół, lub „0,5 %”, jeżeli liczbę zaokrąglono w górę, podlegałoby powyższej zasadzie tolerancji w zakresie etykietowania i nie musi być ponownie oznakowane. Jeżeli jednak analiza wykaże, że wino zawiera co najmniej 0,6 % obj. alkoholu, musi ono zostać ponownie oznakowane jako „wino częściowo odalkoholizowane”, ponieważ zmierzona rzeczywista zawartość alkoholu przekracza maksymalną dopuszczalną zawartość alkoholu w winach odalkoholizowanych, a etykietowana zawartość alkoholu powinna być również wyższa niż 0,5 %.

W rzeczywistości, biorąc pod uwagę wzajemne zależności między wymogiem etykietowania (jednostka procentowa lub jednostka połówkowa), tolerancją w zakresie etykietowania (plus lub minus 0,5 %) a wymaganą minimalną rzeczywistą zawartością alkoholu w przypadku win częściowo odalkoholizowanych, etykieta wina częściowo odalkoholizowanego zawierającego więcej niż 0,5 % i mniej niż 1 % obj. alkoholu powinna zawsze wskazywać 1 % obj. alkoholu, podczas gdy 0,5 % obj. alkoholu zawsze odpowiadałoby winu odalkoholizowanemu.

Należy zauważyć, że ta tolerancja w zakresie etykietowania ma zastosowanie bez uszczerbku dla rozporządzenia (UE) nr 1169/2011, w szczególności jego art. 7, który stanowi, że informacje na temat żywności nie mogą wprowadzać w błąd.

- 10) ***Jak należy rozumieć art. 119 ust. 1 lit. a) pkt (ii) rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do częściowo odalkoholizowanych win objętych nazwą pochodzenia lub oznaczeniem geograficznym?***

W artykule tym stwierdzono, że nazwie kategorii towarzyszy „określenie »częściowo odalkoholizowany«, jeżeli rzeczywista zawartość alkoholu produktu jest większa niż 0,5 % obj. i znajduje się poniżej minimalnej rzeczywistej objętościowej zawartości alkoholu w danej kategorii przed dealkoholizacją”.

W przypadku win nieobjętych nazwą pochodzenia lub oznaczeniem geograficznym wydaje się jasne: zawartość alkoholu w winach częściowo odalkoholizowanych wynosi od 0,5 % do 8,5 % (lub 9 % w zależności od obszaru uprawy winorośli).

Ale co z winami objętymi nazwą pochodzenia lub oznaczeniem geograficznym, w przypadku których minimalna naturalna zawartość alkoholu jest niekiedy wskazana w ich specyfikacjach? Na przykład w przypadku francuskiej nazwy pochodzenia Bourgueil naturalna objętościowa zawartość alkoholu nie może być mniejsza niż 10,5 %. W takim przypadku rozumiemy, że zawartość alkoholu w częściowo odalkoholizowanym winie Bourgueil wynosi między 0,5 % a 10,5 % (a nie 8,5 % lub 9 %). Czy potwierdzają to Państwo?

Słowo „kategoria” użyte w art. 119 ust. 1 lit. a) pkt (ii) odnosi się do kategorii produktów sektora wina określonych w pkt 1 i pkt 4–9, o których mowa w drugim zdaniu wprowadzającym art. 119 ust. 1 lit. a).

W części II załącznika VII do rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 określono różne minimalne poziomy rzeczywistej zawartości alkoholu w danej kategorii produktu sektora wina:

— kategoria 1: 8,5 % (strefy uprawy winorośli A i B), 9 % (inne obszary);

— kategorie 4 i 5: zawartość alkoholu nie została określona, tym samym domyślnie identyczna z kategorią 1;

- kategoria 6: 6 %;
- kategoria 7: zawartość alkoholu nie została określona, tym samym domyślnie identyczna z kategorią 1;
- kategorie 8 i 9: 7 %.

Te minimalne poziomy rzeczywistej zawartości alkoholu w danej kategorii stanowią górną granicę rzeczywistej zawartości alkoholu w przypadku win częściowo odalkoholizowanych, niezależnie od tego, czy są one objęte ChNP lub ChOG.

Natomiast w art. 119 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 nie odniesiono się do minimalnych zawartości alkoholu wskazanych w specyfikacjach win objętych ChNP lub ChOG. Nie mogą one zatem stanowić górnej granicy zakresu rzeczywistej zawartości alkoholu w przypadku win częściowo odalkoholizowanych.

11) ***Czy wina odalkoholizowane i częściowo odalkoholizowane mogą być nazywane winami, mimo że nie spełniają wymogów dotyczących minimalnej rzeczywistej zawartości alkoholu, o której mowa w kategoriach 1 i 4–9 wskazanych w części II załącznika VII do rozporządzenia (UE) nr 1308/2013?***

Wina, wina częściowo odalkoholizowane i wina odalkoholizowane są objęte kodami Nomenklatury Scalonej, które odpowiadają winom, tj. kodem CN „ex 2204” w przypadku win i win częściowo odalkoholizowanych oraz kodem CN „ex 2202 99 19” w przypadku win odalkoholizowanych o objętościowej zawartości alkoholu nieprzekraczającej 0,5 % obj.

Ponadto w zmianie wprowadzonej rozporządzeniem (UE) 2021/2117, w art. 119 ust. 1 lit. a) pkt (i) i (ii) rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 doprecyzowano, że nazwa, która ma być stosowana w odniesieniu do poszczególnych kategorii produktów sektora wina, w przypadku gdy zostały one poddane procesowi dealkoholizacji, jest nazwą kategorii uzupełnioną przez:

- (i) określenie „odalkoholizowany”, jeżeli rzeczywista zawartość alkoholu produktu nie jest większa niż 0,5 % obj.; lub
- (ii) określenie „częściowo odalkoholizowany”, jeżeli rzeczywista zawartość alkoholu produktu jest większa niż 0,5 % obj. i znajduje się poniżej minimalnej rzeczywistej objętościowej zawartości alkoholu w danej kategorii przed dealkoholizacją.

Ponadto przepis ten należy odczytywać łącznie z akapitem wprowadzającym dodanym rozporządzeniem (UE) 2021/2117 do części II załącznika VII do rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, który stanowi, że „kategorie produktów sektora wina określone w pkt 1 i pkt 4–9 mogą zostać poddane całkowitemu lub częściowemu procesowi dealkoholizacji zgodnie z załącznikiem VIII część I sekcja E, po osiągnięciu w pełni ich odpowiednich cech charakterystycznych, jak opisano w tych punktach”.

Zgodnie z tymi przepisami w ramach określonej kategorii wina możliwe są różne zakresy zawartości alkoholu: np. w przypadku kategorii 1 zawartość alkoholu powyżej 8,5–9 % w przypadku win zawierających alkohol, do 0,5 % w przypadku win odalkoholizowanych oraz powyżej 0,5 % i poniżej 8,5–9 % w przypadku win częściowo odalkoholizowanych.

Biorąc pod uwagę te przepisy, wina częściowo odalkoholizowane i odalkoholizowane można uznać za wina jedynie pod warunkiem, że przestrzegane są warunki ich produkcji, m.in. że dealkoholizacja ma miejsce po pełnym osiągnięciu przez wino jego właściwości jako wina oraz że stosowane są dozwolone procesy dealkoholizacji.

12) ***Czy dealkoholizacja win musujących nie jest nieekonomiczna i czy nie wymagałaby wprowadzenia szczególnych procedur kontrolnych?***

W kontekście produkcji oczywiste jest, że dostępne procesy dealkoholizacji nie zapewniają obecnie możliwości usuwania etanolu z win musujących przy jednoczesnym utrzymaniu ich zawartości dwutlenku węgla. Ponadto obecnie stosowane techniki fermentacji nie umożliwiają przeprowadzenia drugiej fermentacji bez powstania alkoholu (w przeciwieństwie do piwa). Dodanie tirage liqueur do całkowicie odalkoholizowanego wina musującego prawdopodobnie doprowadziłoby do powstania wina musującego, którego rzeczywista zawartość alkoholu przekraczałaby 0,5 %, co zatem byłoby niezgodne z definicją „wina odalkoholizowanego”. Produkt końcowy nie mógłby zatem być oznakowany jako „wino odalkoholizowane”, ale najprawdopodobniej wchodziłby w zakres definicji „wina częściowo odalkoholizowanego” i powinien być oznakowany właśnie w ten sposób.

Niemniej jednak innowacje mogą zmienić tę sytuację w przyszłości. Istnieją już ramy prawne, które mają zachęcić podmioty w sektora wina do opracowania niezbędnych innowacji w zakresie technik dealkoholizacji.

Kontrole musiałyby z pewnością zostać dostosowane do takich produktów.

- 13) **Czy nie istnieje sprzeczność między art. 9 ust. 1 lit. k) rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 a rozporządzeniem (UE) nr 1308/2013 w odniesieniu do wskazania rzeczywistej zawartości alkoholu?**

Art. 9 ust. 1 lit. k) rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 stanowi, że rzeczywista objętościowa zawartość alkoholu w napojach o zawartości alkoholu ponad 1,2 % musi być podana na etykietach. Z drugiej strony art. 119 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 stanowi, że rzeczywista objętościowa zawartość alkoholu musi być podana na etykietach win, niezależnie od ich zawartości alkoholu. Zgodnie z art. 1 ust. 4 rozporządzenia (UE) nr 1169/2011 rozporządzenie to stosuje się bez uszczerbku dla wymogów dotyczących etykietowania, przewidzianych w szczególnych przepisach unijnych. W związku z tym to art. 119 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 1308/2013 ma zastosowanie do win jako *lex specialis*, a nie ogólna zasada określona w art. 9 ust. 1 lit. k) rozporządzenia (UE) nr 1169/2011. W związku z tym rzeczywista zawartość alkoholu w winach częściowo lub całkowicie odalkoholizowanych musi być zawsze podana na etykietach, nawet w przypadku napojów o zawartości alkoholu poniżej 1,2 %.

- 14) **W jaki sposób producent powinien ustalić datę minimalnej trwałości? Czy zostaną wydane wytyczne dotyczące sposobu określania daty minimalnej trwałości odalkoholizowanych lub częściowo odalkoholizowanych produktów sektora wina?**

Jeżeli chodzi o datę minimalnej trwałości win odalkoholizowanych lub częściowo odalkoholizowanych, w art. 1 pkt 32 lit. a) pkt (ii) rozporządzenia (UE) 2021/2117 zmieniono art. 119 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, wprowadzając obowiązek umieszczania takiej daty na etykietach win, które zostały poddane procesowi dealkoholizacji i których rzeczywista objętościowa zawartość alkoholu jest mniejsza niż 10 %. Data minimalnej trwałości powinna być podawana zgodnie z przepisami określonymi w rozporządzeniu (UE) nr 1169/2011. W art. 9 ust. 1 lit. f) tego rozporządzenia wymaga się, aby środek spożywczy był opatrzony datą minimalnej trwałości lub terminem przydatności do spożycia. Art. 24 tego samego rozporządzenia określa, w jakich przypadkach środek spożywczy musi być opatrzony terminem przydatności do spożycia. Za decyzję w sprawie okresu trwałości i rodzaju daty, którą należy zastosować, odpowiada podmiot prowadzący przedsiębiorstwo spożywcze. W załączniku X do rozporządzenia w sprawie informacji o żywności wskazano, że datę minimalnej trwałości wyraża się jako datę „najlepiej spożyć przed”, oraz wskazano, jak należy ją wyrazić.

Należy zauważyć, że w celu zapewnienia spójności praktyk w zakresie oznaczania daty na rynku, na wniosek Komisji, Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) przyjął wytyczne dotyczące oznaczania daty ⁽⁸⁾. W wytycznych tych EFSA opracował podejście oparte na analizie ryzyka, które podmioty prowadzące przedsiębiorstwo spożywcze powinny stosować przy podejmowaniu decyzji w sprawie rodzaju oznaczania daty (tj. data „najlepiej spożyć przed” lub termin przydatności do spożycia), określenia okresu trwałości (tj. czas) i powiązanych informacji na etykietach w celu zapewnienia bezpieczeństwa żywności.

- 15) **Mamy wątpliwości co do sposobu oznakowania wina, w którym zawartość alkoholu została zmniejszona o ponad 20 %, lecz zawartość alkoholu pozostaje wyższa niż minimalna ilość dozwolona w odniesieniu do kategorii „wino” w produkcie końcowym. Czy możemy stwierdzić, że tego rodzaju produkt w ogóle nie może zostać wprowadzony na rynek europejski?**

Wina, w których zawartość alkoholu została zmniejszona o ponad 20 %, ale których zawartość alkoholu nadal utrzymuje się na poziomie powyżej minimum wymaganego dla określonej kategorii wina, nie mogą być oznakowane jako wina, ponieważ nie spełniają warunków, aby być winem albo winem odalkoholizowanym/częściowo odalkoholizowanym. Można je jednak wprowadzić na rynek UE, ale pod inną nazwą handlową, która nie odnosi się do wina, pod warunkiem że nie wprowadza to konsumenta w błąd co do prawdziwego charakteru produktu.

- 16) **Jeśli chodzi o dealkoholizację win objętych oznaczeniem geograficznym (win OG), nie jesteśmy pewni, czy producenci są zobowiązani do wskazania w specyfikacji produktu, że częściowa dealkoholizacja jest dozwolona w odniesieniu do wina objętego oznaczeniem geograficznym, jeżeli chcą ją stosować. Zwracamy się o potwierdzenie, że jest to właściwa interpretacja i że producenci są zobowiązani do zmiany specyfikacji OG.**

Należy wprowadzić rozróżnienie między zabiegami enologicznymi, które korygują zawartość alkoholu w winach, a obróbką, która prowadzi do otrzymania win odalkoholizowanych lub częściowo odalkoholizowanych.

⁽⁸⁾ <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.2903/j.efsa.2020.6306>

Pierwszy z tych zabiegów był dozwolony w UE od 2013 r. w odniesieniu do wszystkich rodzajów win, z wyjątkiem win ekologicznych. Ma on na celu poprawę równowagi smaku win i ogranicza redukcję alkoholu do maksymalnie 20 % ⁽⁹⁾. Drugi z tych zabiegów – który został niedawno zatwierdzony w UE – ma na celu stworzenie różnych rodzajów win, tj. win całkowicie i częściowo odalkoholizowanych. W przypadku takiego zabiegu w rozporządzeniu (UE) nr 1308/2013 nie określono maksymalnego odsetka, o jaki można obniżyć zawartość alkoholu. Win objętych chronioną nazwą pochodzenia (ChNP) lub chronionym oznaczeniem geograficznym (ChOG) nie można jednak poddawać całkowitej dealkoholizacji, a zatem mogą być one jedynie częściowo odalkoholizowane ⁽¹⁰⁾. W rozporządzeniu (UE) nr 1308/2013 wskazano również w art. 94 ust. 2, że „jeżeli wino lub wina mogą być częściowo odalkoholizowane, specyfikacja produktu musi również zawierać opis częściowo odalkoholizowanych win lub wina zgodnie ze stosowanym odpowiednio akapitem drugim lit. b) oraz, w stosownych przypadkach, opis szczególnych praktyk enologicznych stosowanych do produkcji częściowo odalkoholizowanych wina lub win, a także odpowiednich ograniczeń dotyczących ich produkcji”. W związku z tym producenci muszą zmodyfikować specyfikacje swoich win objętych ChNP lub ChOG, jeśli chcą produkować ich wersję częściowo odalkoholizowaną.

⁽⁹⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2019/934, załącznik I część A tabela 1 pozycja 12 i dodatek 8.

⁽¹⁰⁾ Art. 92 ust. 1 akapit drugi rozporządzenia (UE) nr 1308/2013.